Servei de cloud privat per estudiants

Us presentem el servei de núvol privat de la FIB, anomenat virtech. El teniu disponible a la web: 🗇 https://virtech.fib.upc.edu.

El servei virtech és un servei de núvol privat d'autoservei de màquines virtuals pels alumnes de les assignatures que ens han demanat realitzar pràctiques de laboratori amb servidors propis. El "núvol" és un concepte molt ampli, aquesta documentació defineix quin servei oferim.

Virtech ens ofereix la possibilitat de crear/esborrar/utilitzar màquines virtuals pròpies per a cada grup/alumne. Aquestes màquines són accessibles des de la UPC i també des d'Internet amb la VPN activada. Podeu trobar la informació a https://serveistic.upc.edu/ca/upclink.

Característiques del servei:

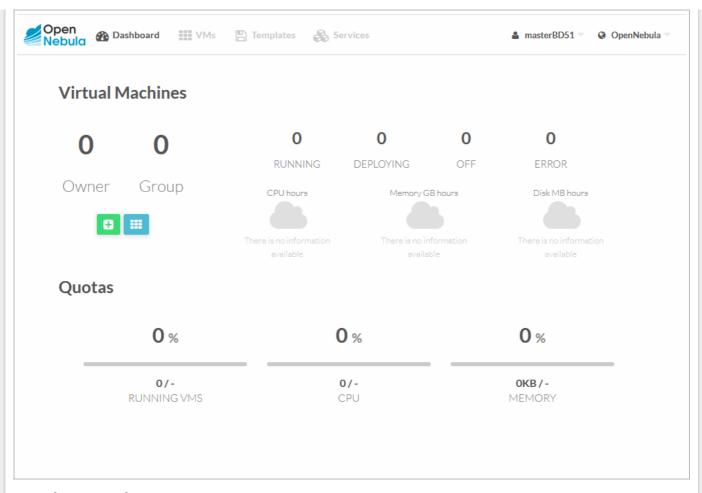
- Cada alumne/grup té la capacitat de crear/esborrar/engegar/parar les seves màquines virtuals.
- Aquest servei estarà accessible el quadrimestre de matrícula que correspongui a l'assignatura
- Els respectius professors us proporcionaran els comptes d'usuari i contrasenyes.
- · Aquest servei està limitat per quota. El nombre de màquines i les seves configuracions estan determinats per l'assignatura.
- Actualment, les màquines disponibles són de tipus Linux. Concretament Ubuntu.
- Els Linux venen amb una configuració adaptada a l'assignatura. Els alumnes tindreu l'usuari *alumne* que té permisos d'administrador (amb el *su*) i sou responsables del seu ús i de tot el que passi des d'elles i cap a elles.
- L'accés a les màquines no està limitat per cap firewall.
- Les màquines virtuals poden ser accedides directament dins la UPC. L'accés exterior (fora UPC, Internet) es farà mitjançant el servei VPN de la UPC, si triem una plantilla *amb VPN*, o des de qualsevol part amb NAT de ports, si és pel contrari del tipus *sense VPN*.
- El servei que es dona des d'operació és el de canvi de password a virtech, no a les màquines.
- Operació no disposa d'eines per recuperar l'accés a les màquines, ni el password original d'accés. Si sorgeixen problemes, l'alumne haurà de destruir la màquina i tornar a crear-la de nou.
- Les màquines virtuals no disposen de cap mena de còpia de seguretat i seran esborrades al final del quadrimestre.

Accés al servei

Podeu accedir al servei a través de l'enllaç: 🗇 https://virtech.fib.upc.edu

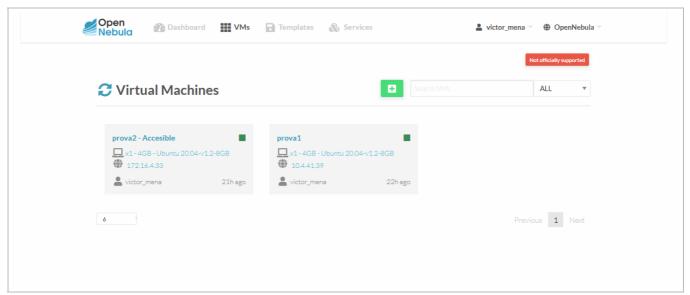

Un cop autenticats, podreu veure un resum de les vostres màquines:

Gestió de les màquines

La segona icona (VM), ens permetrà veure el taulell amb les nostres màquines virtuals en marxa i crear una de nova.

Fem clic sobre la icona "+" i podrem crear una màquina nova. Podrem veure les plantilles admeses pel nostre perfil. Les plantilles poden variar segons l'assignatura. Algunes plantilles (segons l'asignatura) tenen dues versions:

- Amb VPN: aquesta màquina serà accessible des de la xarxa privada interna de la FIB, és a dir, si estem a la UPC físicament o des de fora amb el servei VPN de la UPC.
- **Sense VPN**: podrem utilitzar la VM corresponent directament dins la UPC també, però si estem fora podrem accedir fàcilment amb NAT de ports. Aquests ports queden assabentats quan obrim una consola de la nostra màquina i fem el *login* corresponent. (Disposeu d'una explicació més extensa a l'apartat de *preguntes més freqüents*)

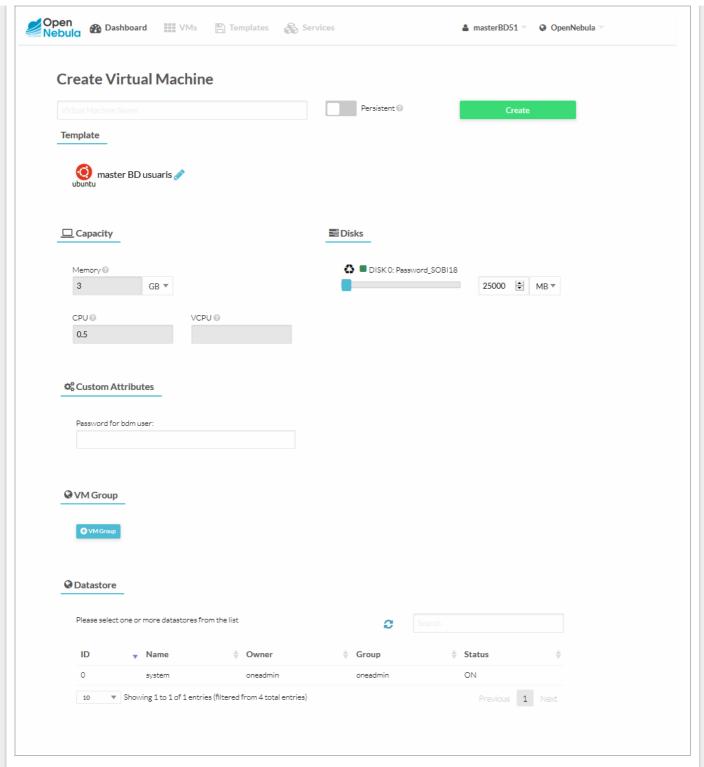
Send CtrlAltDel

• #492 - prova2 - Accesible

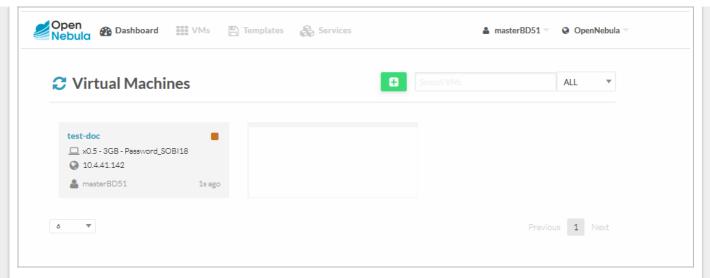
Started on: 18:04:47 03/10/2022 172.16.4.33

En seleccionar la plantilla, el sistema ens donarà aquests camps per omplir:

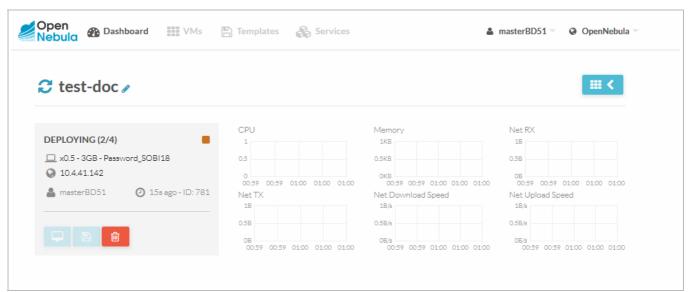
- Virtual Maquine Name: nom de la màquina, purament descriptiu.
- **Disk**: Encara que el modifiqueu no s'aplica perquè el tamany està fixat a la plantilla.
- Password for "<user>" user: Les màquines virtuals es creen amb un usuari precreat per tal que l'alumne tingui compte.
 Depenent de la plantilla pot ser 'alumne','dbm' o un altre. Aquest camp obligatori ens pregunta el password per aquest compte.

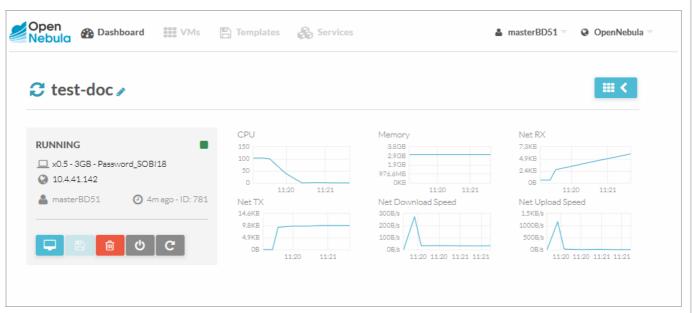
Un cop omplerts els camps, fem clic sobre "Create" i es crearà la màquina. En aquest moment el sistema li assigna automàticament una adreça IP i un nom DNS d'una llista predeterminada. D'aquesta manera és més fàcil recordar-se del nom per accedir.

Si seleccionem la màquina, podrem veure com va al procés de creació. Marcat com "DEPLOYING"

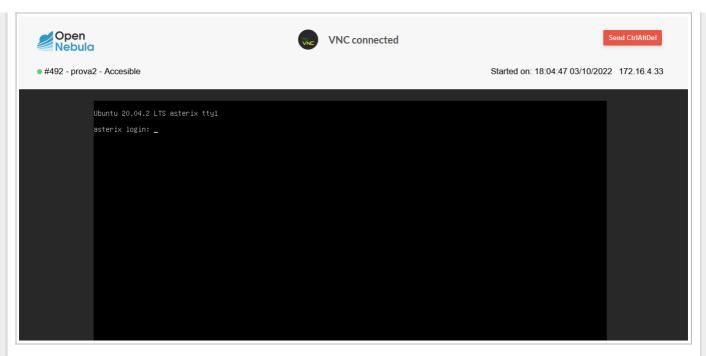
Quan es posi en marxa, podrem veure aquesta plana. Aquí tenim els controls sobre les màquines:

- Botó **Consola**. Ens permet accedir a la consola de la màquina. Quan cliquem ens surten dues opcions: VNC (vegeu següent foto) o VirtViewer (actualment no es pot utilitzar).
- Botó Save. Serveix per gravar una còpia de l'estat a disc. Actualment aquesta opció no està disponible.
- Botó **Reboot**. Serveix per rearrencar la màquina.
- · Botó Power Off. Ens permet apagar la màquina. Ens demanarà si fer-ho directament o amb apagat normal.
- · Botó Delete. Esborra la màquina. Ens demanarà confirmació i un cop esborrada, no hi ha recuperació possible.

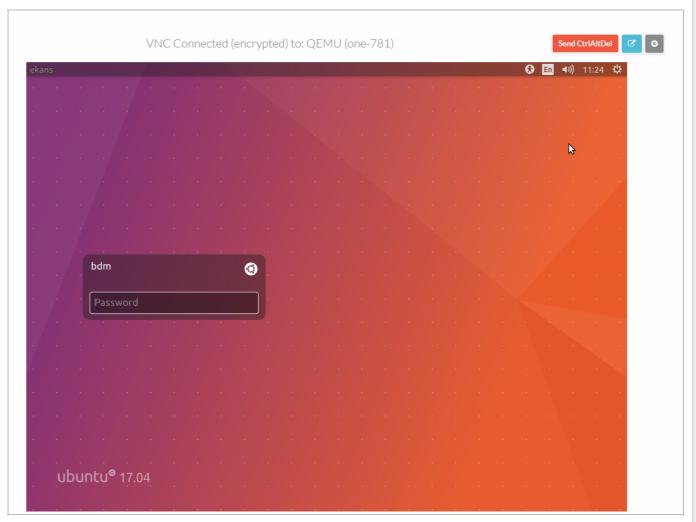
Si fem clic a sobre el botó de consola, se'ns obrirà una nova finestra emergent (s'han de donar permisos) i podrem accedir a la consola via web. Algunes màquines virtuals tenen consoles en text i unes altres consola gràfica.

Consola en text

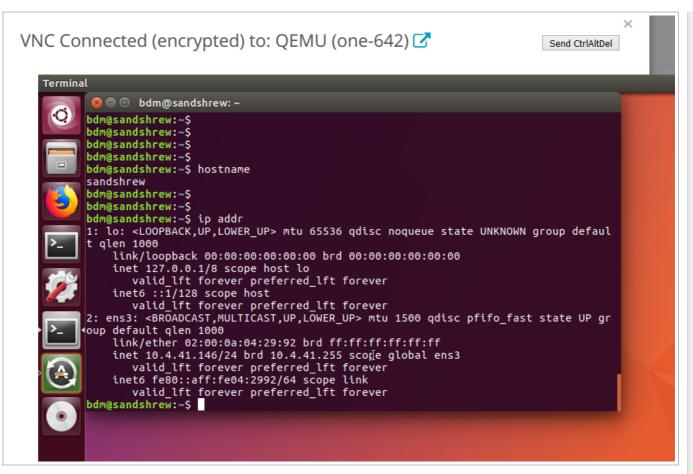
Consoles gràfiques.

Algunes assignatures disposen d'una plantilla que té configurat la consola en mode gràfic. Podeu veure un exemple:

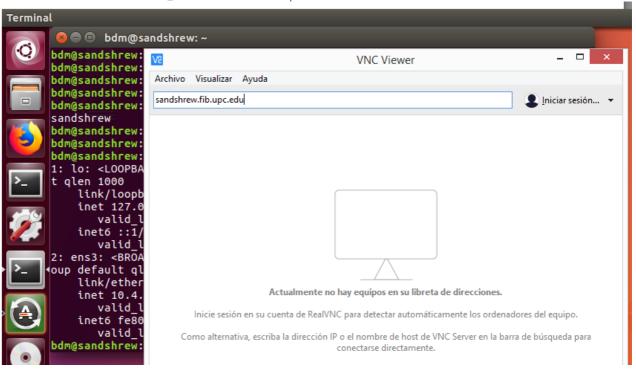

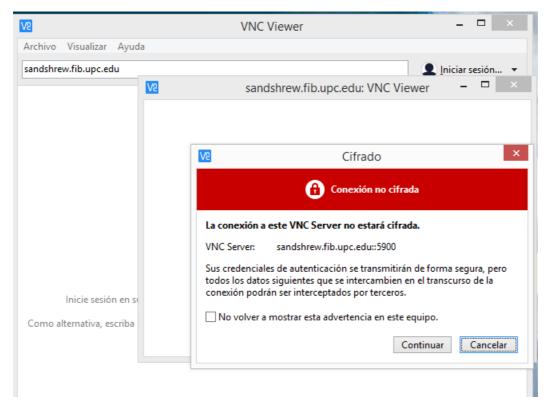
Com que la consola gràfica té els mateixos problemes amb el teclat que la de text, hem activat la possibilitat d'accedir amb un client VNC. Per tal d'accedir hem de fer:

- Arrencar la nostra màquina virtual
- Accedir a la consola i iniciem sessió. És important, només funcionarà si hem obert sessió a la màquina virtual.
- Obrim un terminal, i esbrinem quin és el nom de la màquina, o la seva adreça IP.

• Accedim des de el nostre client VNC. 🗇 RealVNC és una bona opció.

Guia d'ús bàsic (MOLT IMPORTANT)

Com podem saber si la nostra màquina funciona correctament? Aquí tenim unes quantes proves per poder entendre com és el funcionament d'aquest tipus de VM. Totes aquestes proves es fan utilitzant l'script que s'explica més a baix en *preguntes més freqüents*.

Les proves que podem realitzar per familiaritzar-nos amb el funcionament de la nostra màquina seria fer ús de l'eina de linia de comandes **netcat** i/o **telnet**. La **primera prova** ens permet obrir un port i fer tant de servidor com e client, es a dir, deixa escoltar per aquest port o fer-ne peticions posant els *options* adequats a la comanda. Primer de tot, obrim una powershell/terminal/consola al nostre PC i escrivim la comanda que especifica la nostra màquina quan fem el *login*. (consultar preguntes més freqüents si no sabem quina)(Aquesta primera prova requereix estar a la xarxa de la FIB o connectat amb VPN).

pcpropi_connectat_per_vpn# ssh alumne@nattech.fib.upc.edu -p 22033

Una vegada s'ens obri la connexió ja podrem enviar informació i rebre a la nostra màquina des de la powershell/terminal/consola que està oberta al nostre PC.

```
S C:\WINDOWS\system32> <mark>ssh</mark> alumne@nattech.fib.upc.edu -p 22033
alumne@nattech.fib.upc.edu's password:
Connection closed by 147.83.148.217 port 22033
PS C:\WINDOWS\system32> ssh alumne@nattech.fib.upc.edu -p 22033
alumne@nattech.fib.upc.edu's password:
Welcome to Ubuntu 20.04.2 LTS (GNU/Linux 5.4.0-126-generic x86_64)
   System information as of Fri Oct 7 09:14:05 CEST 2022
  System load: 0.0
Usage of /: 20.3% of 7.57GB
                                                   Processes:
                                                                                      103
                                                   Users logged in:
   Memory usage: 4%
                                                   IPv4 address for eth0: 172.16.4.33
   Swap usage:
 * Super-optimized for small spaces - read how we shrank the memory footprint of MicroK8s to make it the smallest full K8s around.
    https://ubuntu.com/blog/microk8s-memory-optimisation
New release '22.04.1 LTS' available.
Run 'do-release-upgrade' to upgrade to it.
La teva adreça IP és: 172.16.4.33
Connecta't per SSH a aquesta màquina des de la UPC, o l'exterior amb VPN:
> ssh alumne@nattech.fib.upc.edu -p 22033
Els teus ports oberts a Internet directament sense VPN són:
> El port TCP nattech.fib.upc.edu:40330 va a 172.16.4.33:8080
  El port TCP nattech.fib.upc.edu:40331 va a 172.16.4.33:8081
El port TCP nattech.fib.upc.edu:40332 va a 172.16.4.33:8082
  El port TCP nattech.fib.upc.edu:40333 va a 172.16.4.33:8083
El port TCP nattech.fib.upc.edu:40334 va a 172.16.4.33:8084
  El port TCP nattech.fib.upc.edu:40335 va a 172.16.4.33:8085
El port TCP nattech.fib.upc.edu:40336 va a 172.16.4.33:8086
  El port TCP nattech.fib.upc.edu:40337 va a 172.16.4.33:8087
  El port TCP nattech.fib.upc.edu:40338 va a 172.16.4.33:8088
  El port TCP nattech.fib.upc.edu:40339 va a 172.16.4.33:8089
Last login: Thu Oct 6 18:01:45 2022 from 147.83.58.11
 alumne@asterix:~$
```

Per fer la següent prova començarem obrint la consola VNC de la nostra màquina i posarem la següent comanda :

```
alumne@VMenVNC# netcat -1 -p 8080
```

Depenent del llenguatge que usi el nostre S.O. s'escriurà netcat o nc. L'opció__-l que especifica que es vol escoltar (listen) pel canal de port que s'obrirà i -p és per indicar el port que es vol utilitzar. Per saber totes les opcions que dona netcat és tan fàcil com consultar a la pròpia consola o terminal: man netcat.

```
Ubuntu 20.04.2 LTS asterix tty1
asterix login: alumne
Password:
Welcome to Ubuntu 20.04.2 LTS (GNU/Linux 5.4.0–126–generic x86_64)
  System information as of Fri Oct 7 09:55:42 CEST 2022
  System load: 0.0
                                       Processes:
                                                                  103
                  20.3% of 7.57GB
  Usage of /:
                                       Users logged in:
  Memory usage: 4%
                                       IPv4 address for eth0: 172.16.4.33
  Swap usage:
 * Super-optimized for small spaces – read how we shrank the memory
   footprint of MicroK8s to make it the smallest full K8s around.
   https://ubuntu.com/blog/microk8s-memory-optimisation
New release '22.04.1 LTS' available.
Run 'do–release–upgrade' to upgrade to it.
La teva adreça IP és: 172.16.4.33
Connecta't per SSH a aquesta màquina des de la UPC, o l'exterior amb VPN:
 ssh alumne@nattech.fib.upc.edu –p 22033
 ls teus ports oberts a Internet directament sense VPN són:
· El port TCP nattech.fib.upc.edu:40330 va a 172.16.4.33:8080
  El port TCP nattech.fib.upc.edu:40331 va a 172.16.4.33:8081
  El port TCP nattech.fib.upc.edu:40332 va a 172.16.4.33:8082
  El port TCP nattech.fib.upc.edu:40333 va a 172.16.4.33:8083
El port TCP nattech.fib.upc.edu:40334 va a 172.16.4.33:8084
  El port TCP nattech.fib.upc.edu:40335 va a 172.16.4.33:8085
  El port TCP nattech.fib.upc.edu:40336 va a 172.16.4.33:8086
El port TCP nattech.fib.upc.edu:40337 va a 172.16.4.33:8087
  El port TCP nattech.fib.upc.edu:40338 va a 172.16.4.33:8088
  El port TCP nattech.fib.upc.edu:40339 va a 172.16.4.33:8089
alumne@asterix:~$ netcat –l –p 8080
```

Seguidament, obrim una terminal al dispositiu que vulguem i usem ip i port públic, relacionats amb el port escrit al VNC de la màquina, per fer la connexió:

```
pcpropi# netcat nattech.fib.upc.edu 40330
```

40330 és el port que jo tinc associat tal com podeu veure al script que hi ha al final d'aquesta documentació.

```
victormena@menaUbuntu:~$ nc nattech.fib.upc.edu 40330
HELLO WORLD! :)
```

A partir d'aquí podrem enviar text en ASCII cap a la nostra VM des del dispositiu que estiguem utilitzant.

```
Last login: Fri Oct 7 09:14:06 CEST 2022 from 147.83.58.11 on pts/0 alumne@asterix:~$ netcat -l -p 8080
HELLO WORLD! :)
—
```

Per últim, es comentarà un exercici que podem realitzar amb **nginx** per veure com connectar-nos a la VM i que usos li podem donar. El primer que hem de fer és descarregar nginx a la nostra màquina amb la següent comanda:

```
alumne@VMenVNC# sudo apt install nginx
```

Una vegada el tinguem descarregat canviarem el port per defecte d'on escolta accedint al seu arxiu default:

```
alumne@VMenVNC# sudo vim /etc/nginx/sites-enabled/default
```

On posa listen 80 default_server; canviarem 80 per 8080: ("listen [::] 80 default_server" es pot esborrar que és ipv6)

#492 - prova2 - Accesible Started on: 18:04:47 03/10/2022 172.16.4.33

```
##
You should look at the following URL's in order to grasp a solid understanding
# of Nginx configuration files in order to fully unleash the power of Nginx.
# https://www.nginx.com/resources/wiki/start/
# https://www.nginx.com/resources/wiki/start/topics/tutorials/config_pitfalls/
# https://wiki.debian.org/Nginx/DirectoryStructure
# https://wiki.debian.org/Nginx/DirectoryStructure
# In most cases, administrators will remove this file from sites–enabled∕ and
# leave it as reference inside of sites–available where it will continue to be
# updated by the nginx packaging team.
## This file will automatically load configuration files provided by other
# applications, such as Drupal or Wordpress. These applications will be made
# available underneath a path with that package name, such as /drupal8.
# Please see /usr/share/doc/nginx–doc/examples/ for more detailed examples.
##
# Default server configuration
server {
listen 8080 default_server;
                 # SSL configuration
                 # listen 443 ssl default_server;
# listen [::]:443 ssl default_server;
                   Note: You should disable gzip for SSL traffic.
See: https://bugs.debian.org/773332
                    Read up on ssl_ciphers to ensure a secure configuration.
See: https://bugs.debian.org/765782
                 # Self signed certs generated by the ssl-cert package
# Don't use them in a production server!
                 # include snippets/snakeoil.conf;
                root /var/www/html;
```

Una vegada fet aquest canvi reiniciarem nginx:

```
alumne@VMenVNC# systemctl restart nginx
```

Si no ens dona cap error l'únic que faltaria seria obrir un navegador al dispositiu que vulguem i posar la url corresponent amb el port que se'ns indica a l'script de l'inici de la VM, en el meu cas: 🗇 http://nattech.fib.upc.edu:40330. Observem el contingut que està dins de /var/www/html/index.nginx-debian.html

🔾 🤽 nattech.fib.upc.edu:40330 Connexio Correcta!!!!

Has completat la prova de connexio via ngynx amd exit

Per a mes informacio sobre virtech consulta la seguent guia redmine.fib.upc.edu.

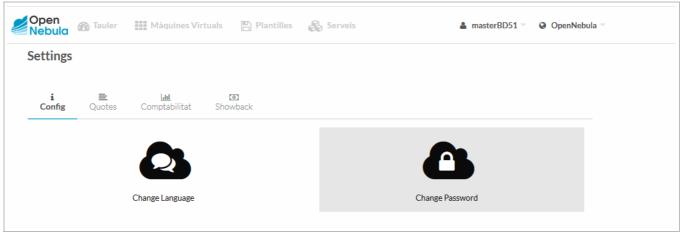
Fet per: Victor Mena Doz

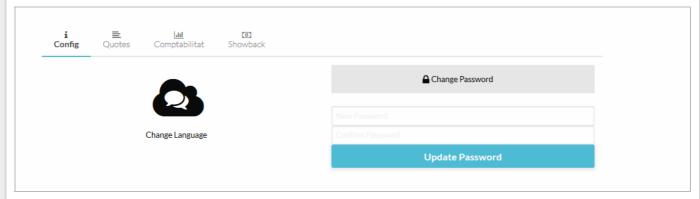
Aquestes tres proves són molt útils i senzilles per entendre el funcionament bàsic de la connexió a la nostra màquina. Sobretot la segona, que ens permet entendre com podem connectar amb fins a 10 serveis diferents de la nostra VM a través de diferents ports. Aquests ports haurem posat una API, APP o codi que volem que executi el dispositiu una vegada accedeix a aquesta IP. h2. Preguntes més frequents

Com es canvia el password?

L'opció per canviar-se el password del servei virtech està a dalt, a la dreta. Menú d'usuari -> Settings i a la plana de configuració d'usuari -> Change password.

Com puc fer "ping" a la meva màquina?

A causa de l'arquitectura NAT, no és possible per un ping des de fora de xarxa interna de les màquines. No funcionarà des de l'exterior ni tan sols amb la VPN. Sí que obtindrem resposta des d'una màquina a un altre dins de la seva subxarxa.

Com puc connectar-me via secure shell?

Per no haver de fer servir la consola, pots connectar-te a les màquines amb el secure shell 🗇 SSH has d'utilitzar l'usuari alumne (o bdm depèn de l'assignatura) i la IP o el nom que té la màquina.

Des de les aules et podràs connectar i des de fora hauràs d'activar la VPN com expliquem al següent punt.

Com puc connectar-me des de fora de la UPC?

Fent ús d'una màquina amb VPN és necessari usar el servei UPClink que és el servei de VPN que proporciona la UPC. La descripció i documentació del servei està aquí: 🗇 https://serveistic.upc.edu/ca/upclink

D'altra banda, si estem amb una màquina sense VPN, podem connectar des de ports TCP directament a Internet fent servir el protocol NAT que s'especifica més a baix.

Puc fer "*ssh* ..." per connectar-me a la meva VM sense VPN des de fora de la UPC?

Tal com s'especifica a l'script que s'executa cada vegada que iniciem sessió a la nostra màquina, <u>no es possible utilitzar secure shell</u> <u>des d'una ip de fora de la UPC sense connectar-se via VPN</u> per motius de seguretat.

Per què puc veure el botó "save" si no el puc usar?

Actualment no tenim l'opció de treure el visionat d'aquesta opció encara que sí que el tenim desactivat.

Com funciona el NAT de ports pels alumnes?

La xarxa 172.168.4.0/24 està dissenyada perquè els alumnes disposin de màquines virtuals que puguin tenir serveis accessibles des d'Internet sense necessitat de VPN.

La VPN que permet l'accés des de l'exterior presenta problemes. La VPN és personal, no pot prestar-se i tan sols permet una única connexió. Això fa que no es pugui desenvolupar a la vegada al PC i un dispositiu mòbil. Tampoc es poden distribuir apps a mòbils de tercers.

Per això es va crear aquesta nova xarxa, amb un esquema molt complex, que permet totes aquestes funcionalitats amb seguretat. A cada VM se li proporciona 10 ports accessibles des de l'exterior més la SSH.

Com tots els nodes comparteixen la IP de sortida ha sigut necessari deslligar ports. La política de ports és la següent:

Donada una IP del rang 172.168.4.0/24, ens fixem en l'últim sufix, l'índex dins la xarxa: 172.168.4.XXX La IP de NAT extern és nattech.fib.upc.edu.

nagios@absolut:~> nslookup nattech

Server: 147.83.41.36 Address: 147.83.41.36#53 Name: nattech.fib.upc.es Address: 147.83.148.217

/etc/update-motd.d/99-info-nat

La SSH es mapeja en nattech.fib.upc.es port 22000 + XXX

Ports disponibles:

Es disposa dels ports origen: 40000 + (XXX*10) fins al port 8080 consecutivament

L'script següent es munta en arrencada per donar facilitats. Podeu executar l'script manualment amb

I es visualitzà el següent:

```
La teva adreça IP és: 172.16.4.33

Connecta't per SSH a aquesta màquina des de la UPC, o l'exterior amb VPN:

> ssh alumne@nattech.fib.upc.edu -p 22033

Els teus ports oberts a Internet directament sense VPN són:

> El port TCP nattech.fib.upc.edu:40330 va a 172.16.4.33:8080

> El port TCP nattech.fib.upc.edu:40331 va a 172.16.4.33:8081

> El port TCP nattech.fib.upc.edu:40332 va a 172.16.4.33:8082

> El port TCP nattech.fib.upc.edu:40333 va a 172.16.4.33:8083

> El port TCP nattech.fib.upc.edu:40334 va a 172.16.4.33:8084

> El port TCP nattech.fib.upc.edu:40335 va a 172.16.4.33:8086

> El port TCP nattech.fib.upc.edu:40336 va a 172.16.4.33:8086

> El port TCP nattech.fib.upc.edu:40337 va a 172.16.4.33:8087

> El port TCP nattech.fib.upc.edu:40337 va a 172.16.4.33:8088

> El port TCP nattech.fib.upc.edu:40338 va a 172.16.4.33:8088

> El port TCP nattech.fib.upc.edu:40339 va a 172.16.4.33:8088
```

```
picture073-1.png \( \sqrt{\text{Login}} \) Login (55.5 KB) \( \bar{m} \) Victor Mena, 10/04/2022 01:44 PM
picture597-1.png \( \bigcirc\) Dashboard (33.9 KB) \( \bigcirc\) Victor Mena, 10/04/2022 01:46 PM
picture870-1.png \( \sqrt{\text{view of VM (34.3 KB)}} \) \( \bar{\text{w}} \) Victor Mena, 10/04/2022 02:05 PM
picture870-2.png \( \) view of VNC Console (77.8 KB) \( \) Victor Mena, 10/04/2022 02:05 PM

    # tempsnip.png  
    | view of Terminal (47.2 KB)  
    | victor Mena, 10/04/2022 03:04 PM  
    | victor Mena, 10/04/202  
    | victor Mena, 10/04/202  
    | victor Mena, 10/04/202  
    | 
picture496-1.png \( \bigcirc\) (39.4 KB) \( \bigcirc\) Victor Mena, 10/04/2022 03:07 PM
picture769-1.png \( \bigcirc\) (48.9 KB) \( \bigcirc\) Victor Mena, 10/04/2022 03:10 PM
picture633-1.png (40.7 KB)  Wictor Mena, 10/04/2022 03:23 PM
picture338-2.png \( \frac{1}{3} \) (33 KB) \( \bar{m} \) Victor Mena, 10/04/2022 03:23 PM
picture129-1.png \( \sqrt{\) (56.6 KB) \( \overline{m} \) Victor Mena, 10/04/2022 03:23 PM
picture660-1.png (23.4 KB)  Wictor Mena, 10/04/2022 03:35 PM
picture472-1.png \( \bigcirc\) (103 KB) \( \bigcirc\) Victor Mena, 10/04/2022 03:35 PM
picture407-1.png \( \) (12.5 KB) \( \overline{m} \) Victor Mena, 10/04/2022 03:46 PM

    picture433-2.png  
    □ (24 KB)  
    □ Victor Mena, 10/04/2022 03:46 PM

picture912-1.png (9.98 KB)  Wictor Mena, 10/07/2022 10:06 AM
picture919-2.png \( \) (35.5 KB) \( \overline{m} \) Victor Mena, 10/14/2022 11:42 AM
```